

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 9 (1502). 25 ЛЮТОГО 1983 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ВІТАЄМО ЛАУРЕАТИВ

За Постановою Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР, секретаріату ЦК ВЛКСМ, Президії Всесоюзної ради науково-технічних товариств та Президії Центральної ради Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів п'ятеро студентів Одеського державного університету,

учасників Всесоюзного конкурсу 1981—1982 учебного року за кращу наукову роботу з природничих, технічних та гуманітарних наук, присвячених XIX з'їзду ВЛКСМ, нагороджені:

1. Цікіновський Арнольд Якович, випускник 1982 р., фізичний факультет. Науковий керівник — доцент кандидат фізико-математичних наук кафедри експериментальної фізики Г. Г. Чемерсюк. Робота: «Стимульована світлом міграція дефектів з глибокими рівнями в монокристалах сульфїду кадмія». Диплом Мінвузу СРСР та ЦК ВЛКСМ.

2. Рошкван Любов Миколаївна, випускниця 1982 року, геолого-географічний факультет (геологічне відділення). Науковий керівник — ст. науковий співробітник, кафедри ґрунтознавства, кандидат біолого-мінералогічних наук Л. Л. Берендсева. Робота: «Вплив стічних вод м. Євпаторія на деякі влас-

тності південних чорноземів».

3. Смірнова Валентина Миколаївна, випускниця вечірнього відділення 1982 р., юридичний факультет. Науковий керівник — доцент кафедри трудового, земельного та колгоспного права Г. Ф. Ясинська. Девіз роботи: «Бережіть атмосферу!». Робота: «Правова охорона атмосферного повітря».

4. Косенко Сергій Ілліч, випускник 1982 року, механіко-математичний факультет. Науковий керівник — доцент, кандидат фізико-математичних наук кафедри методів матфізики А. А. Каспар'янц. Девіз роботи: «Джерело». Робота: «Дифракція поверхневих хвиль на доці в присутності вертикального бар'єру». Диплом Всесоюзної ради НТТ.

5. Дяченко Ірина Іванівна, випускниця 1982 року, геолого-географічний факультет (географічне відділення). Науковий керівник — ст. викладач кафедри фізгеографії М. І. Ігошин. Девіз роботи: «Картограма». Робота: «Оцінка і картографування потенціальної небезпеки розвитку водної ерозії на території Південного заходу України та Молдавії». Диплом Всесоюзної ради НТТ.

ЛАУРЕАТИ ІХ ВСЕСОЮЗНОГО КОНКУРСУ ЗА КРАЩУ НАУКОВУ РОБОТУ ТА МОЛОДІЖНОГО МІЖНАРОДНОГО РУХУ 1981—1983 РОКІВ.

1. Перванов Явір (НРБ), студент IV курсу, філологічний факультет. Науковий керівник доцент кафедри філософії гуманітарних факультетів Л. М. Сумарокова. Робота: «Скільки функцій у мови». Диплом III ступеня Мінвузу СРСР та ЦК ВЛКСМ.

2. Бриль Марина Георгіївна, студентка III курсу, історичний факультет (вечірнє відділення). Робота: «Боротьба партії більшовиків за пролетарську молодь в період підготовки і проведення соціалістичної революції на Україні». Науковий керівник — доцент кафедри історії КПРС В. І. Шамко. Почесна грамота Мінвузу СРСР і ЦК ВЛКСМ.

ЛАУРЕАТИ VI РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ НА ІНОЗЕМНІЙ МОВІ

1. Смірнов А. П. — студент III курсу, історичний факультет. Нагороджений грамотою Мінвузу УРСР за наукову роботу, виконану і прочитану іноземною мовою. Одержав I місце.

Почесна нагорода

За велику, плідну роботу по комуністичному вихованню колективу, участь в підготовці висококваліфікованих кадрів для народного господарства країни, у зв'язку з 50-річчям і виходом 1500-го номера редакція багатотиражної газети Одеського державного університету «За наукові кадри» нагороджена Почесною грамотою Одеського міського Компартії України.

ПОЗДОРОВЛЯЄМО!

В Ленінградському державному університеті успішно захистив докторську дисертацію з теми «Багаточасткові ефекти в рідких перехідних металах» доцент кафедри теоретичної фізики Одеського державного університету КОВАЛЕНКО Микола Павлович.

Щиро поздоровляємо вченого і бажаємо йому нових творчих успіхів!

ЛЕНІНСЬКЕ ПЛЕМ'Я

РОЗВИВАЮЧИ ІНІЦІАТИВУ

Чи не найвагомішим рублем стали для нас, студентів групи матзабезпечення, комсомольські збори, на яких гаряче говорили про трудову дисципліну і навчання. Кожний студент сказав щось важливе і про себе і про друзів. Виступали комсорг групи О. Стецюк, староста С. Доколїна, проффор Е. Костенко, культсектор Д. Петрова, активіст О. Колов. Це була розмова про день не тільки завтрашній. Студенти мріяли — як педагоги, науковці, інженери автоматичних ліній та ЕОМ — про майбутнє після закінчення вузу.

— Що може звеличувати тебе у власних і чужих очах, більше, — міркували комсомольці, — ніж усвідомлення, що перед тобою сотні юних очей на виробництві, що люди покладатимуться на твій високий професіоналізм, відповідальність, високі моральні якості. І ти повинен бути на своєму місці і перед людьми і перед своєю совістю, перед своїм... покликанням. Вибір же був свідомим!

Зараз наша група готується по-справжньому позмагатися з кращими групами на курсі. Сесія показала, що за свої справи треба братися по-бойовому, відстоювати себе на кожному кроці. Наполягати не тільки на підручники, хоча і знати треба багато. Та потрібна ще й наукова практика. А наука в групі давно користується особливою повагою. Цілий ряд наших студентів по-справжньому штурмує її висоти. Сьогоднішній студент завтра стане вчителем, командиром, організатором трудового колективу. Отже, виховувати його потрібно всебічно.

Саме тому наш комсомол разом з деканатом та іншими організаціями факультету розвиває в студентів творчу ініціативу, навички організатора, вміння оперативно впроваджувати в практику все нове, корисне і красиве.

**Ю. ФАЛЬЧУК,
студент групи
матзабезпечення
IV курсу мехмату,
комсорг курсу.**

ВИНАХІДНИЦТВО—НА СЛУЖБУ ПРОДОВОЛЬЧІЙ ПРОГРАМІ

В справі винахідництва наш університет посідає в республіці I місце, причому набагато обігнавши всі інші вузи республіки. В Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова справа винахідництва розвивається надзвичайно активно завдяки тому, що рада ВОІР та патентно-ліцензійний відділ активно пропагують цю творчу наукову роботу викладачів і співробітників.

Науково-технічна революція, об'єктивні потреби соціалістичного суспільства — розвиток економіки, освіта, охорона здоров'я, культура — породили величезний попит на наукові знання, викликали нечуваний ріст людей, зайнятих в сфері науки, стимулювали значне збільшення заgonу винахідників.

10 років тому в ОДУ подавалися за рік 1—2 винаходи. Про запровадження винаходів не могло бути ніякої мови. А в 1982 р. в Держкомвинаходів направлено 120 заявок на винаходи, одержано 60 авторських посвідчень, запроваджено 21 винахід з економічним ефектом в 2,3 млн. крб. З цього виходить, що, стимулюючи новаторський пошук і творчу

ініціативу трудівників, розвиваючи винахідницьку і раціоналізаторську діяльність, організовуючи широке запровадження створюваних технічних новин, ми можемо все більше і більше впливати на підвищення ефективності виробництва, на прискорення науково-технічного прогресу.

Завдання, які стоять перед нами по успішній реалізації Продовольчої програми, надзвичайно широкі і багатогранні. Діяльність новаторів по створенню нових прогресивних і високоефективних технічних рішень для агропромислового комплексу ведеться широким фронтом. Наприклад, кафедра фізхімії (професор Л. Д. Скрильов) розроблена на рівні винаходів технологія металопокриття робочих органів м'ясообробних комплексів. Технологія запроваджена на ОПО «Пресмаш» з економічним ефектом 104 тис. крб. дозволила збільшити продуктивність комплексів на 16%, збільшити в 1,6 рази ресурс машин. В університеті є підрозділи, де майже всі наукові співробітники — винахідники. Це кафедра фізичної хімії, кафедра хімії ЗОС (проф. А. А.

І. П. ЗЕЛІНСЬКИЙ, проректор університету з наукової роботи, професор.

Еннан), де понад 80% співробітників винахідники. Це також кафедра експериментальної фізики (проф. В. В. Сердюк), де майже половина співробітників подають заявки на винахід. Тобто, нам є у кого повчитися.

Запровадження винаходів у нас, по суті, лежить на плечах самих винахідників. Це — неправильно. Очевидно, відділу запровадження, патентному відділу, всім службам НДЧ необхідно перебувати своєю роботою. Пора перейти від збирання актів запровадження та написання звітів до активної допомоги, до безпосереднього забезпечення процесу запровадження конкретних винаходів. Як підкреслює у своїй промові Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Ю. В. Андропов: «Треба, щоб той, хто сміливо йде на запровадження нової техніки, не виявився в невигідному становищі». На жаль, ця вказівка не завжди виконується в нас на місцях. Взяти, наприклад, той же хімічний фа-

культет, кафедру фізхімії і ПНДЛ-2. Кафедри на НДР виділено факультетом фонд зарплати 24%, а ПНДЛ-2—33%, тобто факультет поставив кафедру у незручне становище, а кафедра зарекомендувала себе і створенням винаходів, і запровадженням розробок з щорічним економічним ефектом в 1 млн. крб. — і так всі 7 останніх років. Це положення треба негайно виправити.

Справа винахідництва і її надзвичайно великі результати у виробництві показують, що вона має всі права стати одним із провідних напрямків в процесі формування такої соціально активної позиції самої людини, творчої особистості, трудівника. Особливо це має значення для залучення до технічної творчості студентської молоді.

Студенти сьогодні — наша основна турбота, наше майбутнє. Але тут ще багато проблем і прогалин. Наприклад, замість рекомендованої Мінвузом УРСР програми занять з технічної творчості в об'ємі 52 годин в ОДУ читаються лекції лише в об'ємі 10 годин — тобто в 5 разів менше. Чи ба-

гато може студент навчитися за 5 занять?

А вимоги до курсових і дипломних робіт, які не містять справок про патентні дослідження? Керівники цих робіт і декани не націлюють студентів на виконання дипломних робіт на рівні винаходів, не проводять зовсім практичні заняття по оформленню учбової заявки на винахід. Ось чому наші випускники, які в основному комплектують контингент викладачів шкіл (як фізики, хіміки, біологи та ін.), самі далекі поки що від винахідництва. Не можуть же вони навчитися інших тому, чого самі не знають!

От у нас в ОДУ за минулий рік створено 60 винаходів (тобто таких, на які одержано позитивні рішення), але не запатентовано жодного з них. Це серйозний недолік. Адже в ОДУ є що патентувати, є серйозні винаходи, що представляють серйозний інтерес і для зарубіжних країн.

А варто відзначити, ще раз, що наш університет на сьогодні по винахідництву — провідний вуз. І тому всі ці завдання і проблеми вимагають свого оперативного і успішного вирішення.

ВІДБУЛИСЬ партійні збори комуністів історичного факультету. З доповіддю, про завдання партійної організації історичного факультету по підготовці кадрів вищої кваліфікації в світлі вимог ХХVI з'їзду КПРС виступив заст. секретар партійного бюро факультету В. В. Глібов.

Виконання намічених ХХVI з'їздом КПРС планів комуністичного будівництва, — відзначалось в доповіді, — безпосередньо залежить від підвищення рівня організаторської і політичної роботи партійної організації факультету і, перш за все, поліпшення роботи з кадрами.

Далі доповідач зупинився на роботі, яка проводиться партійною організацією факультету по підбору, розстановці і вихованню науково-педагогічних кадрів. Із 33 викладачів факультету 23 являються комуністами. Всі кафедри очолюються професорсько-викладацьким складом вищої кваліфікації (т.

проф. М. Ю. Раковський, проф. З. В. Першина, проф. П. О. Каришковський, доц. Д. П. Урсу). Профільюючі курси на факультеті читаються провідними професорами і доцентами, зрілими і досвідченими комуністами. Такий розподіл партійного впливу, без сумніву, дозволяє партійному бюро добиватися високих показників в усій організаторській, полі-

Про що говорили історики

тичний та учбово-виховній роботі.

Кафедри факультету розробили науково обгрунтований перспективний план підготовки науково-педагогічних кадрів на 1984—1990 рр. Передбачена система поетапного контролю за його виконанням. Зараз із 22 викладачів факультету тільки 5 не мають вченого ступеня. Таким чином понад 80% викладачів факультету — доктори і кандидати наук. За мину-

лі два роки кандидатські дисертації захистили сім осіб. Це тт. Ф. А. Самойлов, І. В. Немченко, І. К. Калмакан, Ю. П. Коновалов, В. В. Глі-

дох і досвідчених кадрів. Доповідач звернув увагу комуністів на наявні недоліки в роботі по підготовці кадрів вищої кваліфікації. Недостатня увага приділяється ще молодим викладачам, асистентам, аспірантам. Їх треба повсякденно вчити, як методиці викладання, так і методиці наукових досліджень і виховній роботі з студентами. Ширше потрібно розгорнути роботу по об-

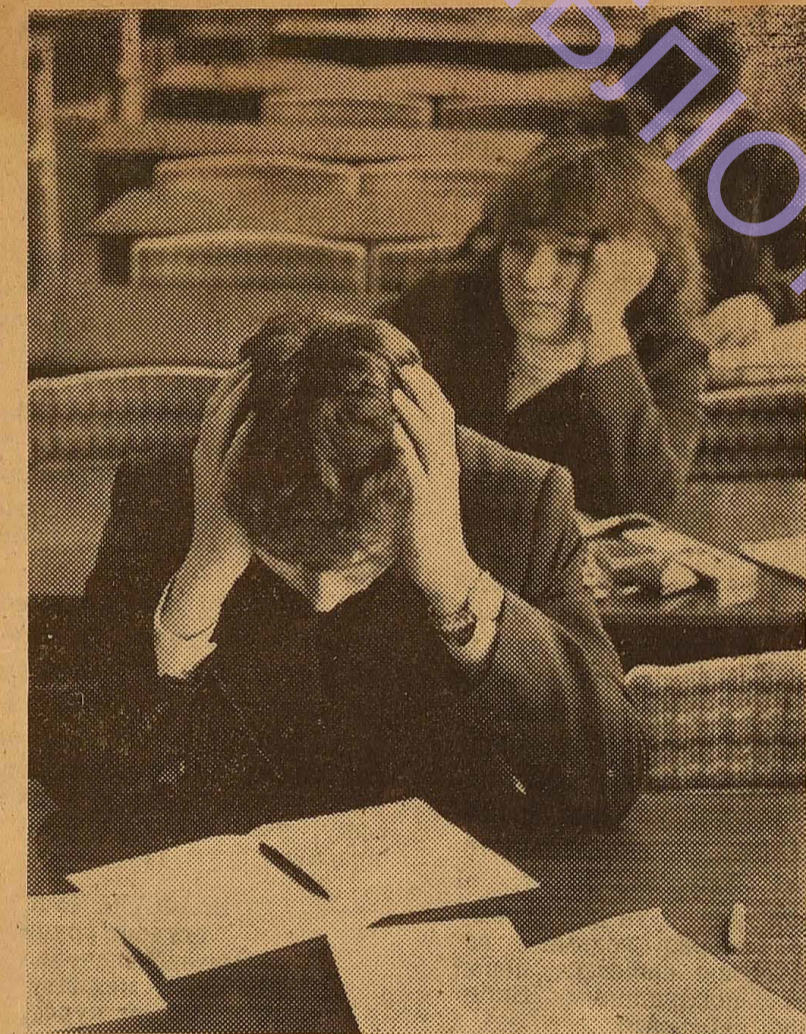
ліки надії на семінар з актуальних проблем комуністичного виховання, який працює на факультеті вже другий рік.

Важливий аспект роботи з кадрами — підвищення їх наукової і професійної кваліфікації. І завідуючі кафедрами, партгрупорги повинні проявляти більше ви-могливості і відповідальності в цьому питанні.

На зборах виступили декан факультету, зав. кафедрою історії УРСР, історіографії та джерелознавства професор З. В. Першина, зав. кафедрою нової і новітньої історії доцент Д. П. Урсу, доцент кафедри історії стародавнього світу і середніх віків, партгрупорг кафедри А. Г. Загинайло, аспірант кафедри історії КПРС М. Я. Ковальов та ін.

В прийнятій постанові партійних зборів партійному бюро, кафедрам, раді факультету дано конкретні доручення по реалізації зауважень і пропозицій комуністів.

В. КЛИМЕНКО.

Закінчилися зимові канікули. Відпочивши, набравшись сил, студенти приступили до занять. Фотокореспондент О. Дроздов побував у залі наукової бібліотеки, де, як завжди, людно.

НА ЗНІМКУ: студенти І курсу історичного факультету готуються до семінарських занять з історії КПРС.

ФОНД МИРУ ПАТРІОТИЧНИЙ ОБОВ'ЯЗОК

Виражаючи патріотизм та інтернаціоналізм радянських людей, керуючись цілями і принципами миролюбивої зовнішньої політики СРСР, закріпленими в Конституції СРСР, Радянський фонд миру надає фінансову підтримку організаціям, рухам і особам, які борються за зміцнення миру, національну незалежність і свободу, розвиток дружби і співробітництва між народами, заборону всіх видів ядерної зброї та інших засобів масового знищення, досягнення загального і повного роззброєння.

Радянський фонд миру сприяє розвитку зв'язків і контактів радянської громадськості з миролюбивою зарубіжною громадськістю шляхом виділення засобів відповідним радянським громадським організаціям.

Він надає фінансову допомогу в проведенні національних і міжнародних заходів суспільності: конгресів, конференцій, фестивалів, семінарів, виставок, наукових досліджень проблем миру, у виданні публікацій, плакатів, створенні кінофільмів та інших матеріалів, які відображають тему миру і дружби між народами.

Засоби Радянського фонду миру утворюються із поступальних строго на добровільних началах грошових внесків чи інших дарів радянських та зарубіжних громадян і організацій. Джерелами внесків, зокрема, являються: особисті доходи і заощадження, премії, винагороди за винаходи і раціоналізаторські пропозиції, ав-

торські гонорари; засоби, зроблені колективами та окремими особами на суботниках, «вахтах миру», «рейдах миру», і т. д., зароблена платня включених в склад трудових колективів почесних членів; суми від реалізації переданого в дар майна, в тому числі творів мистецтва, колекцій, бібліотек та інших цінностей, доходи від спеціально організовуваних спектаклів, концертів, вечорів, лекцій, спортивних виступів і т. д.; виручені засоби за зданий металобрухт та іншу другорядну сировину, лікарські трави тощо.

Внески в Радянський фонд миру в радянських республіках готівкою та перерахуванням по безготівковому розрахунку приймаються в усіх відділеннях держбанку СРСР.

Внески в Радянський фонд миру можуть бути також передані безпосередньо чи переведені поштою, телеграфом в правління.

Передача засобів може бути також оформлена шляхом відписування майна, шляхом договорів даріння.

Зараз в усіх закладах та учбових установах створені групи сприяння Радянському фонду миру.

Організовується така комісія сприяння і в нашому університеті.

Вона повинна проводити силами співробітників і студентів університету певну роботу: популяризувати роботу Радянського фонду миру в нашому вузі, використовуючи для цього лекції про міжнародне становище, стінні загальнофакультетські газети та інші засоби масової інформації.

Зараз почався збір засобів в Радянський фонд миру. Це конкретно добровільний захід. Патріотичний обов'язок кожного викладача, співробітника і студента університету внести і свою лепту у Всесоюзну скарбничку. Це буде нашим вкладом в боротьбу за мир, якому веде радянський народ під керівництвом Комуністичної партії.

Т. ФЕДОТОВА,
відповідальний секретар групи сприяння Радянському фонду миру від університету.

УРОЧИСТІ ЗБОРИ

21 лютого в Одеському будинку офіцерів відбулись урочисті збори колективу Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, присвячені Дню Радянської Армії та Військово-Морського Флоту.

Збори відкрив секретар парткому, доцент Л. Х. Калуст'ян. На зборах виступили проректор з наукової частини В. М. Тоцький, комсорг факультету романо-германської філології Е. Цесельська та В. І. Сидоренко.

На закінчення зборів відбувся перегляд документального фільму.

«КП» і дисципліна

В грудні 1982 року комітет комсомолу ОДУ прийняв Постанову про стан роботи штабів і постів «КП» і поліпшення її в світлі рішень XIX з'їзду ВЛКСМ, в якому вказано на недоліки в роботі «Комсомольського прожектора».

У зв'язку з цим штаб «КП» юридичного факультету зосередив свою увагу на виконанні даної постанови. Постами «КП» курсів на протязі січня були проведені спільні засідання з комсомольськими бюро по підведенню підсумків роботи за 1982 рік і плануванню нових заходів на 1983 рік.

Штаб «КП» факультету періодично надає допомогу активу, бере участь в роботі засідань постів «КП», здійснює контроль по їх діяльності. З цією метою на засіданнях штабу «КП» ми практикуємо звіти не тільки начальників, але й рядових членів «КП».

Традиційним в нашій роботі стало проведення спільних рейдів з комітетом народного контролю і учбово-виховною комісією по перевірці успішності та пропусків занять студентами юридичного факультету.

В ході спільних дій штаб «КП» НК та УВК виробили новий метод роботи — проведення єдиних рейдів з охопленням найбільшого числа об'єктів. Одноразово перевіряється кількість пропусків на лекціях, та хто в цей же час знаходиться в гуртожитках. Результати рейдів відразу подаються в газеті «КП». З порушеннями проводиться строга і часто — успішна розмова. Інакше це матиме значення при розподілі стипендій, впливатиме на дисциплінарне стягнення тощо.

Чи ненайголовнішим завданням XI п'ятирічки є економія і бережливість. Тому і штаб «КП» цій роботі відводить важливе місце. Виконанню її активно служать групи бережливості, створені при нашому штабі.

Можна підкреслити, що в цілому штаб «КП» юрфаку вирішує свої завдання ефективно і оперативно, спрямовуючи всі свої зусилля на виконання рішень партії по зміцненню трудової дисципліни, по дальшому вдосконаленню форм і методів роботи.

П. ШИШКО,
начальник штабу «КП» юрфаку.

Підсумки місячника

Як уже повідомляла газета, колектив ДТСААФ університету взяв участь у Всесоюзному місячнику оборонно-масової роботи присвяченому 65-й річниці Радянської Армії та Військово-Морського Флоту і IX з'їзду ДТСААФ СРСР, який відбувся 16—17 лютого.

В ці дні на факультетах проходило багато цікавих заходів. В проведенні заходів місячника взяли участь комсомол, ДТСААФ, профспілки і кафедри фізичного виховання. Проходять уроки мужності, Ленінський залік, екскурсії по місцях бойової слави, зустрічі з цікавими людьми.

Готуються до випуску фотомонтажі і стінні газети. Студенти під час канікул побували на екскурсіях в містах-героях: Москві, Ленінграді, Києві, Севастополі.

Працюють групи пошуку, які беруть участь у Всесоюзній експедиції «По місцях революційної, бойової і трудової слави».

В спортивно-технічному клубі ДТСААФ продовжують працювати курси, гуртки та секції. В деякі із них відкрито додатковий прийом.

Останній тиждень місячника оголошений тижнем стрілкового спорту. В ці дні проводяться змагання команд учбових взводів військової кафедри на першість курсів на факультетах.

Спробувати свої сили та вміння в стрілково-спортивних змаганнях вони вирішили комсомольці — вони проводять змагання серед комсомольського активу університету. В масових змаганнях з стрільби на першість серед факультетів університету з трьох вправ одночасно взяли участь понад 300 осіб.

Г. АХЛАМОВ,
голова комітету
ДТСААФ університету,
член ЦК ДТСААФ УРСР.
І. МЕЛЬНИК,
заст. секретаря
комітету комсомолу
університету.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАСТАВНИКІВ АКАДЕМІЧНИХ ГРУП

В рішенні поставлених перед вищою школою завдань важлива роль належить викладачам-наставникам студентських груп.

Діяльність наставника студентської групи спрямовується на всебічне поліпшення якості професійної підготовки і формування у майбутніх спеціалістів комуністичної переконаності, активної життєвої позиції. Уміння застосовувати знання марксистсько-ленінської теорії на практиці, виховання почуття громадської відповідальності.

В усій своїй діяльності наставник спирається на актив академічної групи, виховує в нього ініціативу, діловитість, відповідальність за стан справ в колективі і разом з ним формує високу суспільно-політичну активність всіх студентів групи.

оперативного інформування студентів про внутрішню і зовнішню політику КПРС і Радянської держави, життя республіки, області, міста, вузу про міжнародне становище:

а) в аналізі потокової успішності в групі і виробленню заходів по її підвищенню;

б) в розподілі громадських доручень у відповідності з індивідуальними здібностями кожного студента в тій чи іншій роботі;

в) в організації зустрічей з ветеранами партії, війни, праці, передовиками виробництва, делегатами партійних і комсомольських з'їздів, спеціалістами народного господарства, партійними, комсомольськими і господарськими керівниками;

г) в організації соціалістичного змагання, в регулярному підведенні підсумків;

д) в залученні студентів до спортивно-масової, оборонної роботи, художньої самодіяльності та інших культурно-масових заходів;

е) у вивченні побуту студентів.

III. ПРАВА НАСТАВНИКА

1. Наставник має право:

а) входити з пропозиціями в усі адміністративні та громадські організації факультету і вузу, щодо поліпшення учбової, науково-дослідної, ідейно-виховної роботи, культурно-побутових умов, організації літнього трудового семестру студентів;

б) брати участь у виробленні і прийманні рішень адміністративними і громадськими організаціями вузу з персональних справ студентів групи: заохочень, доган, переведення на другий факультет, призначення чи зняття стипендії, виділення місць в гуртожитку, надання відпусток, виключення із інституту і т. д.;

в) брати участь у складанні і затвердженні характеристик на студентів групи в підрозділах вузу і в період громадсько-політичної атестації студентів;

г) брати участь в розподілі призначень на виробничу практику і на роботу після закінчення вузу;

д) користуватися всіма даними про студентську групу, які є у відділі кадрів і в деканатах факультетів.

Робота викладача в якості наставника академічної групи є його основним громадським дорученням. Вона переслідує мету — всебічно сприяти творчій активності студентів, розвитку у них ініціативи і самостійності. Наставництво не потрібно перетворювати в дрібне опікувальне, в підміну обов'язків адміністрації, громадських організацій та органів студентського самоуправління.

Найважливішим показником роботи наставника являється рівень організації виховного процесу в академічній групі, успіхи в навчанні, дисципліні і громадській роботі, ступінь згуртованості студентського колективу, його активність у виконанні завдань комуністичного виховання.

I. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НАСТАВНИКІВ

1. Наставники назначаються наказом ректора за представленням і рекомендацією партійних організацій. Вони підбираються (з урахуванням профілю вузу) із числа найбільш досвідчених та авторитетних викладачів: на молодших курсах, як правило, з загальнонаукових, а на старших — з спеціальних кафедр.

2. В структуру інституту наставників входять: рада наставників вузу, наставники курсів, наставники академічних груп.

3. Рада наставників призначається наказом ректора за узгодженням з партійним комітетом і громадськими організаціями. В склад ради входять: проректор з учбової роботи, представники партійного комітету і партійних бюро факультетів, профспілкової та комсомольської організацій вузу, наставники курсів.

4. Рада наставників надає методичну допомогу наставникам в організації і проведенні ідейно-виховної роботи, вивчає, узагальнює і пропагує досягнення кращих із них, веде пошук найбільш ефективних форм і методів роботи по формуванню у студентів комуністичних переконань, необхідних професійних інтересів і здібностей.

5. Викладачі-наставники працюють під керівництвом ради наставників, деканатів і кафедр, які разом з громадськими організаціями факультетів спрямовують їх діяльність, надають безпосередню допомогу і здійснюють контроль за їх роботою.

6. План роботи наставника студентської групи складається на семестр на основі комплексного перспективного плану комуністичного виховання, а також поточних календарних планів факультетів по організації учбово-виховного процесу, узгоджується з радою наставників і затверджується кафедрою.

В плані на кожний семестр відбиваються головні напрямки учбового і навчально-виховного процесу, форми і методи роботи, конкретні терміни проведення кожного заходу, виконавці та відповідальні організатори. При цьому враховується курс, факультет, профіль вузу, місцеві умови і т. д.

7. В кінці кожного учбового року рада наставників підсумовує пророблену наставниками роботу. Рада наставників подає в ректорат і партійний комітет узагальнений матеріал, висновки і пропозиції по вдосконаленню ідейно-виховної роботи в вузі.

II. ОБОВ'ЯЗКИ НАСТАВНИКА

1. Наставник студентської академічної групи основну увагу зосереджує на наданні повсякденної допомоги активу академічної групи в плануванні і проведенні організаторської та ідейно-виховної роботи, спрямованої на досягнення якісних показників в успішності, зміцненні дисципліни та підвищенні суспільно-політичної активності студентів.

2. Наставник зобов'язаний:

а) систематично підвищувати свій ідейно-теоретичний і методичний рівень шляхом навчання в системі політичної освіти, участі в роботі семінарів, нарад для наставників академічних груп;

б) навчати студентів умінню з класових позицій підходити до явищ громадського життя, озброювати їх методами боротьби з ідейними противниками, з ворожою імперіалістичною пропагандою;

в) вивчати індивідуальні особливості студентів, визначати найбільш ефективні шляхи і засоби поліпшення їх учбової, наукової та громадської роботи, формувати необхідні якості майбутнього вихователя, організатора виробництва;

г) виховувати у студентів почуття відповідальності за збереженість соціалістичної власності;

д) надавати допомогу комсомольській і профспілковій організаціям, старості в формуванні згуртованого, працюючого колективу, в моральному вихованні студентів, організації і проведенні ленінського заліку, суспільно-політичної практики, плануванні громадської діяльності групи;

е) надавати необхідну допомогу кафедрам вузу в проведенні профорієнтаційної роботи, вихованню у студентів інтересу до обраної спеціальності, стремління оволодіти її майстерністю;

ж) надавати студентам учбово-методичну допомогу, залучаючи для цього висококваліфікованих викладачів і добре підготовлених студентів старших курсів;

з) вивчати досвід кращої постановки учбової, ідейно-виховної роботи іншими наставниками і творчо використовувати в своїй групі;

СПРАВИ ТВОЄІ ГРУПИ

ЗАХОПЛЕНІСТЬ

Група напівпровідників, IV курс. Середня успішність висока: 4,5. Багато інших груп ледь до 3,8 дотягує. А актив? Завтра це свідомі, цілеспрямовані, чудової культури спеціалісти передового фронту НТР!

На таких колективах передове життя, наука, культура провадять, як правило, певні сміливі експерименти. Це звідси, між іншим, пішла ідея про науково-дослідний загін, гаслом якого стало: кожний студент з перших курсів повинен займатися наукою — якщо, на гірший кінець, і не заради науки (не всім же дано бути вченими!), то хоча б для самих себе, для власного саморозвитку. Наука нікому не завадить, а, навпаки, допоможе стати високоосвіченою інтелектуальною людиною, корисною для суспільства.

В будь-якій групі значна частина студентів здатні щось рухати в науці, починаючи від найменшого — від реферату, наукового конспекту, тези, виробничої пропозиції, вміння повторити чужий експеримент на вищому рівні, творчо вирішити задачу, точно і пильно керувати автоматикою та БОМ... Справ багато. Були б активні держаючі сили, приведені в дію.

В цій групі вони приведені. Лише на черговій, науковій студентській конференції ОДУ в цьому році виступлять з доповідями — загонами, науковими розробками — п'ять студентів.

Майже про кожного студента можна говорити як про щось позитивне. Юра Корнієнко, наприклад. Відмінник навчання, вже сьогодні має все, що потрібно для вченого: характер, силу волі, цілеспрямованість, глибоке переконання, ерудицію, наукову базу, практичні навички теоретика і експериментатора. Це він під керівництвом ст. викладача А. П. Федчука інтенсивно і успішно два роки вивчав властивості рідких кристалів, (з якими цікавими доповідями виступав на засіданнях НСТ!), зараз дещо змінив напрямок наукових пошуків. Ще встигає займатися і громадською роботою:

Корнієнко — голова факультетської УВК.

Або Саша Бадзорний, староста групи. Разом з комсомолом групи Володимиром Харченком (комуністом) та комісаром студентського науково-дослідного загону Володимиром Балінським в плані практики МПФ (методів викладання фізики), як захоплені радіолюбители, збирають схеми новітніх радіоапаратів, а також готують апарат, який демонструвати ме світломузику...

Отже — захопленість... Це і є той основний важіль, котрий енергійно піднімає всю групу до творчої праці. Що не ім'я, то й неабияка комсомольська біографія, про яку можна багато що розповісти. Є вона в члена комітету комсомолу ОДУ, відповідальної за роботу педагогів університету М. Е. Іванової, Т. Сейфуліної, Т. Радзівілло, М. М. Іванової, Г. Верьовкіна, Н. Казакової та багатьох інших — відмінників, хорошистів в навчанні, активних комсомольців в житті групи, курсу, факультету. Вони залюбки займаються шефською роботою на I курсі свого факультету, влаштовують огляди-конкурси художньої самодіяльності між групами та курсами, відповідають за факультетську стіннівку «Фізик», організують міцний, дружний актив по творчій підготовці Дня факультету і т. д.

Тому і вся група має своєрідне індивідуальне обличчя, складовими якими якого є інтелект, розум, щирість, поетичність; тому кожному студенту в такому піднесеному оточенні хочеться працювати за двох...

А хіба не в таких чудових колективах і зароджуються чудові ідеї, як студентські науково-дослідні загоми, котрі інтенсивно займаються наукою, щоб стати поближче до виробництва, до самостійної творчості, щоб з більшим ентузіазмом вже сьогодні, в молоді роки, віддавати державі свої мрії, захопленість, щире серце, велику любов і працю!

А. МИХАЙЛОВ.

Ботанічний сад — не тільки ботаніка

Здавалось би, що спільно може бути між ботанічним садом і космічним польотом, ботанікою і пам'ятниками древньоруської культури, роботою пілотів повітряних лайнерів і рослинами. Виявляється, зв'язок є, і зв'язок найбезпосередніший. Про це розповідає кореспонденту АПН Олегу Жадецькому директор Центрального республіканського ботанічного саду в м. Києві дійсний член Академії наук УРСР Андрій ГРОДЗИНСЬКИЙ:

— Київський ботанічний сад — один із найбільших в країні. Він розлігся на площі 160 гектарів. Працюють тут 530 осіб, 105 із них — наукові працівники. Одночасно з поповненням колекції рослин колектив саду зайнятий і вирішенням ряду інших проблем. Взяти, наприклад, дослідження в космосі.

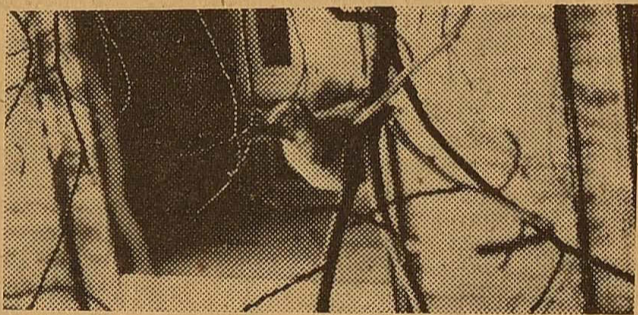
В ході космічних польотів вчені прагнуть, зокрема, вивчити, як ведуть себе у невагомості вищі рослини. В цих дослідах брали участь і спеціалісти ботанічного саду столиці України. Саме вони запропонували взяти на орбіту епіфітні орхідеї, які ростуть в Київському ботанічному саду. Результати експерименту переважили всі сподівання. 6-ть місяців продовжувався політ Валерія Рюміна та Леоніда Попова, і весь цей час київські орхідеї не тільки росли, але і радували космонавтів ніжними квітами. Повернувшись на землю, «космічні» орхідеї повернулися в ботанічний сад, де квітнуть і до сьогодні, помітно обігнавши в рості своїх земних співбратів.

А тепер уявіть собі кабі-

ну сучасного повітряного лайнера. Пілот натискає кнопку, і кабіна наповнюється... ароматом хвойного лісу, духмяних трав та квітучого бузку. Такий «мікроклімат» допомагає знімати втому, зосередити увагу, підвищити швидкість реакції пілотів. Створює ці запахи невеликий прилад, в якому розміщені набори ефірних олій. А одержали їх із численних рослин в лабораторії Київського ботанічного саду. В найближчому майбутньому подібні прилади знайдуть широке застосування там, де умови роботи вимагають від людей підвищеної уваги і швидкості реакції.

Вчені нашого закладу проводять також дослідження, пов'язані з відновленням рослинного оточення пам'ятників старовини. А це далеко не проста справа — деякі із цих рослин, які існували 7—10 століть тому, вже не зустрічаються в нашій країні. Проте вивчення старовинних рукописів та селекційна робота дозволяють нам вирішити і це завдання. Вже зараз численні історичні пам'ятники X—XIII століть постають перед сучасниками в тому зеленому вбранні, в якому вони були багато років тому.

Київський ботанічний сад бере участь і у виконанні Продовольчої програми, висунутої на травневому (1982 року) Пленумі ЦК КПРС, виведені селекціонерами культури широко використовуються землеробами України. Економічний ефект від їх запровадження тільки в минулому році склав понад сім мільйонів карбованців. Ці культури рекомендовані і для інших сільськогосподарських зон СРСР.

ФЕЙЛЕТОН

ЗАПРОСИТИ МЕГРЕ

Ну, до чого ж добренькі співробітники працюють у нас в АГЧ та в бухгалтерії? Звільняються, наприклад, із університету люди. З різних причин. Один за власним бажанням, інші — на пенсію, треті — з «тріском» знімаються з роботи, четверті — без «тріску», п'яті... Та мало ще з яких причин! Це так звана текучість кадрів. Але не про це піде мова, а про те, що за кожним, хто пішов, «щось» рахується, такий собі матеріальний «хвіст».

І ось оце «щось» нікого зумовить не цікавить. Обхідні листи підписуються, не дивлячись. А якщо пильніше подивитися.

...Працювали на філфаци дві матеріально-відповідальні особи Аксонова і Малинка. Спочатку звільнилась Аксонова і... «зникли» 6 пишучих машинок та фотоапарат сумою в 1571 карбованець. Згодом пішла Мали-

нка, а за нею «хвіст» — чужа пишуча машинка «Оптіма». Де вона? Запросили місцевого Шерлока Холмса, але він тут виявився безсилим. І тоді добренькі співробітники нашої АГЧ і бухгалтерії розрубали «гордіт вузол» — списали в розхід 1926 карбованців. Легко і просто. Ніхто нічого не знає, ніхто нічого не губив. Це ж не із своєї кишені, а із державної.

В нашому АГЧ і в нашій бухгалтерії списання «невиявлених предметів» стало системою.

А робиться це так. Ледь забарахлив який-небудь фізприлад, відразу складається акт на списання. Відремонтувати його коштує карбованці, а от списати — сотні карбованців. Друга дія вважається чомусь кориснішою.

Погіршилося крісло. Не знаємо, який начальник в ньому сидів, але, відчувши

укол пружиною, подав команду:

— Негайно списати! І списують. Замість того, щоб повернути непокірну пружину на своє місце. Ремонт коштував би п'ять карбованців, а списання — 65! Та ще й невідомо, куди ж воно дівалося, крісло, уколовши в м'яке місце свого бившого власника. Невже викинули на смітник? Даремно! Адже крісло ледь не вольтерівське — ретро!

Напрочуд легко, одним розчерком пера, списуються холодильники, газові плити, які могли б ще добрий вік служити в наших гуртожитках. В акти на списання включаються телевізори, радіоприймачі, магнітофони... А в них всього-навсього перегорів запобіжник.

Та все це лише «квіточки». А «ягідки» ось вони — зникли 7 тисяч карбованців на кафедрі фізичної електроніки, цілий чотирьохосьо-

вий вагон піломатеріалів, уведений в невідомому напрямку, перерозхід води вартістю 100 тисяч карбованців, електроенергія, поглинута зверх ліміту.

Про безгосподарність на автобазі наша газета «ЗНГ» вже писала, але віз і нині там. При наявності своєї автобазы, керівництво АГЧ орендує автотранспорт інших автосподарств, на що затрачується щороку 100—125 тисяч карбованців. В розпалі робочого дня водіїв ОДУ не знайдеш і в день з вогнем...

Пропонуємо: в зв'язку з тим, що місцеві Шерлоки Холмси мало допомагають, запросити із Франції мес'є Мегре. Нехай розбереться.

М. ШИТКОВСЬКИЙ,
голова групи
НК АГЧ.
М. СОКОЛОВ,
редактор стінгазети
«Сигнал».

ЧЕКАЄМО НА ЗУСТРІЧ!

Одним із вирішальних історичних етапів на шляху до перемоги була битва під Сталінградом.

Цій події в Науковій бібліотеці буде присвячена зустріч «Говорять учасники Сталінградської битви». На ній учасники Сталінградської битви — співробітники нашого університету поділяться спогадами. В битві під Сталінградом брав участь в минулому командир взводу автоматників 38-ї мотострілецької бригади, Г. С. Дедякін. Він розповість присутнім про останній день штабу Паулюса. Продовжить вечір доцент П. Т. Маркушевський — колишній командир 1-ї батареї — 140-го орден Олександра Невського мінометного полку РККА.

В читальному залі гуманітарних наук до вечора зустрічі підготовлено відкритий перегляд літератури «Сталінградська епопея». На ньому буде представлена мемуарна література, біографії видатних полководців, що брали участь у битві, художня література і поезія.

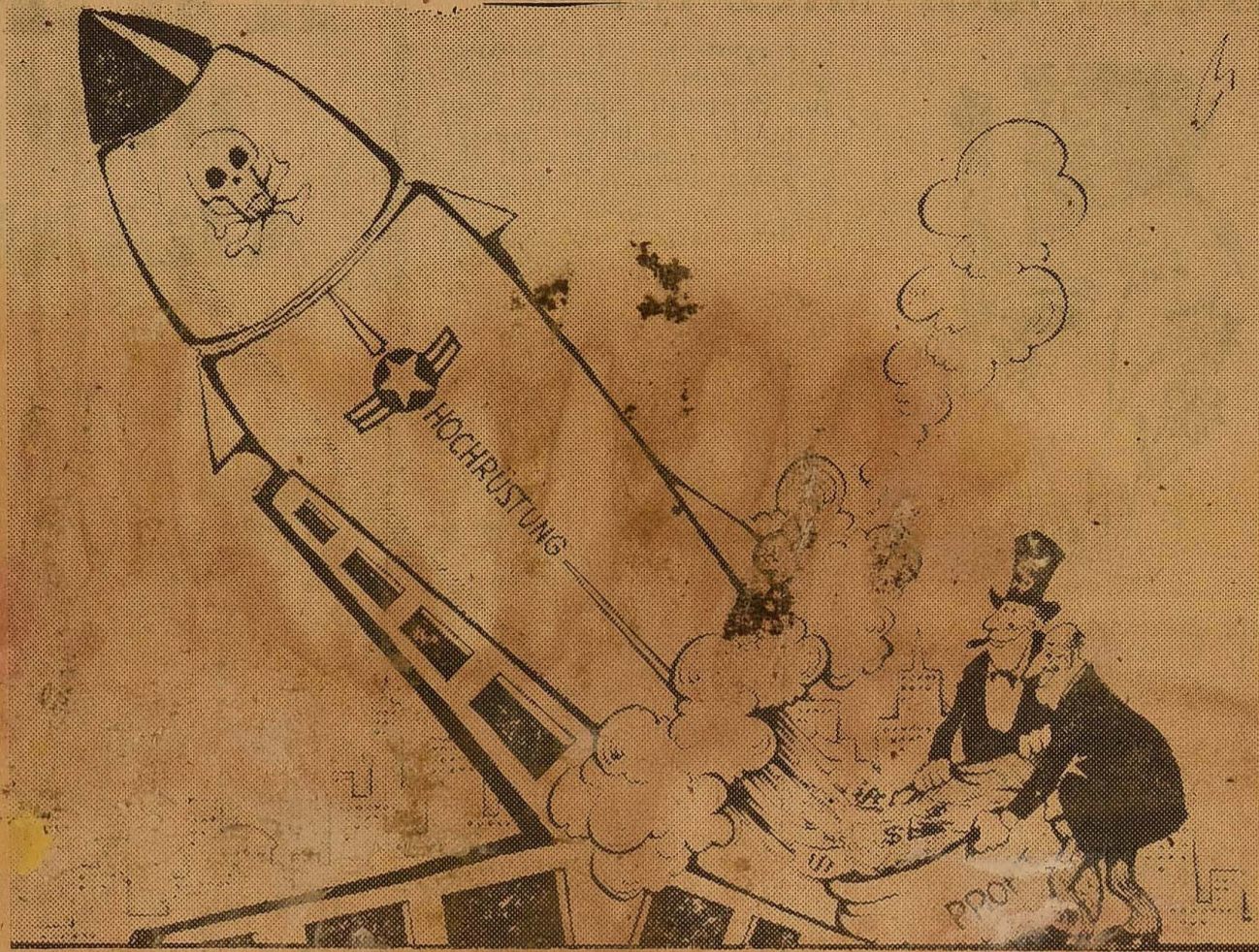
З оглядами літератури, що представлені на перегляді, виступлять співробітники наукової бібліотеки А. Д. Галенкова, С. П. Жабокрицька, Є. В. Савельєва.

Вечір-зустріч відбудеться в читальному залі суспільних наук Наукової бібліотеки 28 лютого 1983 року о 15.00. Запрошуємо всіх бажаючих. Заявки на колективне відвідування перегляду літератури приймаються по телефону — 206-769.

Книжки з перегляду видаються читачам Наукової бібліотеки для роботи в читальний зал і на абонемент.

Наукова бібліотека ОДУ.

Редактор В. НІКОЛАЄВ.

Пентагон щедро роздає своїм підприємцям крупні замовлення на виробництво все нових видів зброї масового знищення. Тому зенка озброєнь, яку підхльостує адміністрація Рейгена, обертається мільярдами доларів прибутків для військово-промислового комплексу США. (Із газет).
Верховоди американського великого бізнесу не ображені. Малюнок із щотижневика «ХОРИОНТ» (ГДР).

(Фотохроніка ТАРС).

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

— Скромність завжди прикрашає жінку, — сказав чоловік, заходячи з дружиною до ювелірного магазину.

— Перш ніж зареєструвати новий шлюб, ви повинні, згідно з законами нашого штату, вказати всі попередні.

— Боже, жажнулася кінозірка, — але ж літак відлітає через дві години.

ЩО СКАЗАВ ПРЕЗИДЕНТ?

Редактор питає кореспондента:

— Що вам сказав президент?

— Нічого.

— Чудово. Негайно, Білле, пишть репортаж, але не більше шести сторінок на машинці.

Школа Молодого Журналіста Оголошення

Сьогодні, 25 лютого, о 16.00, відбудеться заняття Школи молодого журналіста.

НАША АДРЕСА: вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-84-13, 206-841).